

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРОТОКОЛ №1 від 14.04.2021 р.

спільного засідання робочої групи та стейкхолдерів з обговорення питань організації освітнього процесу в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм» зі спеціальності 208 «Агроінженерія» для початкового (короткий цикл) рівня освіти

ПРИСУТНІ: *робоча (проектна) група спеціальності 208 «Агроінженерія»* к.т.н. доцент кафедри експлуатації техніки Ярошенко П.М. (гарант освітньо-професійної програми 208 «Агроінженерія» для початкового (короткий цикл) рівня освіти), к.т.н. доцент кафедри експлуатації техніки Барабаш Г.І., (член проектної групи), ст.викладач кафедри тракторів, сільськогосподарських машин та транспортних технологій Плавинський В.І. (член проектної групи), ст.викладач кафедри експлуатації техніки Таценко О.В. (член проектної групи).

стейкхолдери від науково-педагогічної спільноти - к.т.н. доцент кафедри експлуатації Саржанов О.А., к.т.н. доцент кафедри тракторів, сільськогосподарських машин та транспортних технологій Зубко В.М., к.т.н. доцент кафедри проектування технічних систем Семірненко Ю.І., к.е.н. доцент кафедри проектування технічних систем Тарельник Н.В., ст.викладач кафедри тракторів, сільськогосподарських машин та транспортних технологій Калнагуз О.М., ст.викладач кафедри тракторів, сільськогосподарських машин та транспортних технологій Саєнко А.В., ст.викладач кафедри охорони праці та фізики Семерня О.В.

стейкхолдери від роботодавців - директор ТОВ «Хлібодар» Сумського району Сумської області Карпенко С.М., начальник відділу сервісу ТОВ «Юпітер 9 Агросервіс» м.Суми, офіційний дилер компанії «Джон Дир» Пікульов А.М., головний конструктор компанії «LOZOVA MACHINERY» та Українського бюро трансмісії і шасі (УКБТШ) Гриненко О.А.;

стейкхолдери від здобувачів початкового (короткий цикл) рівня освіти – Серєда В.С., Величко В.М., Забуга Р.С., Андрусенко С.А., Савенко Т.О.

стейкхолдери від студентського самоврядування - студентський декан ІТФ Нагалич Б.М.;

стейкхолдери від адміністрації ІТФ - декан інженерно-технологічного факультету, к.т.н., доцент Довжик М.Я., заступник декана інженерно-технологічного факультету з навчальної роботи ст. викладач Волошко Т.П.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вступне слово та організація освітнього процесу на інженерно-технологічному факультеті.
2. Розгляд результатів проектування і оновлення освітньо-професійної програми «Агроінженерія» для початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти за спеціальністю 208 «Агроінженерія».
3. Обговорення з присутніми стейкхолдерами пропонованих змін до освітньо-

професійної програми «Агроінженерія» початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти за спеціальністю 208 «Агроінженерія».

ВИСТУПИЛИ: декан інженерно-технологічного факультету, к.т.н., доцент Довжик М.Я.; гарант освітньо-професійної програми 208 «Агроінженерія» для початкового (короткий цикл) рівня освіти к.т.н. доцент Ярошенко П.М.; стейкхолдер від роботодавців Гриненко О.А., к.т.н. доцент Семірненко Ю.І., ст викладач Таценко О.В., здобувачі вищої освіти початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти, представник студентського самоврядування інженерно-технологічного факультету.

Довжик М.Я. виступив щодо організації освітнього процесу на інженерно-технологічному факультеті, процедур оновлення і перегляду освітньо-професійних програм з урахуванням потреб і вимог стейкхолдерів, формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів початкового (короткий цикл) рівня освіти, проведення опитування здобувачів початкового (короткий цикл) рівня освіти та роботодавців, розробки навчальних планів на основі освітньо-професійних програм зі спеціальності та формування унікальності освітніх програм і вибіркового блоку освітніх компонентів для здобувачів початкового (короткий цикл) рівня освіти згідно нормативних документів щодо забезпечення якості освіти, які запроваджені в Сумському НАУ.

Ярошенко П.М. ознайомив присутніх із результатами перегляду і оновлення освітньо-професійної програми «Агроінженерія» початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти для здобувачів вищої освіти 2021 року набору та пропозиціями і рекомендаціями щодо покращення освітньо-професійної програми висловлені робочою (проектною) групою, науково-педагогічними працівниками та іншими стейкхолдерами. Також доповідач зауважив, що надані зауваження, пропозиції і рекомендації обумовили необхідність перегляду і оновлення в змісті та наповненні освітньо-професійної програми. За його словами ці зміни проведено при формулюванні назв освітніх компонентів, закріпленні за ними програмних результатів навчання та кредитний розподіл між ними; враховано при формулюванні мети та характеристики освітньої програми; оновлено програмні компетентності навчання та програмні результати навчання у відповідності предметної області спеціальності і 5 рівня Національної рамки кваліфікацій; складову для практичної підготовки (виробнича практика) збільшено до 7,0 кредитів; проведено глибокий аналіз та узгоджено в частині кореляції ПРН із освітніми компонентами та змістовною частиною освітніх компонент ОП, цілями та унікальністю ОП; здійснено перехід на освітні компоненти обсягом кратності 5,0 кредитів згідно Наказу ректора №12 від 18.01.2021 року «Про особливості формування навчальних планів на 2021-2022 навчальний рік»); розширено перелік освітніх компонентів для вільного вибору здобувачів вищої освіти із зазначенням програмних компетентностей і програмних результатів (відображено у анотаціях до вибірових компонентів). В результаті вище зазначеного заходу (перехід на освітні компоненти обсягом кратності 5,0 кредитів) було проведено об'єднання дисциплін, а в результаті об'єднання – їх зміна назви. Для індивідуалізації траєкторії навчання

вдосконалено систему вибору освітніх компонентів; проведено аналіз та узгодження в частині відповідності компетентностей та результатів навчання освітніх компонент вибіркової частини.

На думку гаранта, доцента Ярошенка П.М. проведена робота з перегляду і оновлення ОПП, надають можливість покращити якість освітньо-професійної програми.

Далі за планом спільного засідання робочої (проектної) групи та стейкхолдерів з обговорення питань організації освітнього процесу в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм» відбулося обговорення всіх питань щодо оновлення та пропонуваніх змін до освітньо-професійної програми «Агроінженерія» початкового (короткий цикл) вищої освіти з метою системного підходу при підготовці молодших бакалаврів з агроінженерії, в якому приймали участь присутні на засіданні. Було розглянуто проект освітньої програми, навчальний план та освітні компоненти (навчальні дисципліни) і їх кредитний розмір та які програмні результати навчання їх зміст повинен формувати.

В обговоренні взяли участь Семірненко Ю.І., Гриненко О.А., Таценко О.В., Величко В.М., Серета В.С., Наталич Б.М.

Семірненко Ю.І. проаналізував зміни, які були внесені у базовий проект ОПП в порівнянні з ОПП 2020 року, а саме: цілями та унікальністю освітньо-професійної програми; елементами оновлення освітньо-професійної програми; програмними компетентностями та програмними результати навчання; кількістю і розмірами освітніх компонентів освітньо-професійної програми; складовою практичної підготовки здобувачів початкового (короткий цикл) рівня освіти вищої освіти за освітньо-професійною програмою; кваліфікаційною (фаховою) атестацією здобувачів вищої освіти за освітньо-професійної програми (підготовка кваліфікаційної роботи бакалавра); відповідністю програмних результатів навчання освітнім компонентам та вимогами до змістовної їх частини; структурою варіативної вибіркової складової освітньо-професійної програми; вибіркоким блоком освітніх компонентів ОПП; структурно-логічною схемою ОПП.

На думку к.т.н., доцента Семірненко Ю.І. проведена робота з оновлення ОПП надасть можливість підвищити ефективність освітнього процесу та покращить якість підготовки фахівців з освітньою кваліфікацією «молодший бакалавр».

Гриненко О.А. в процесі обговорення висловив думку, що підготовка фахівців галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 208 «Агроінженерія» повинна враховувати регіональний контекст та специфіку і особливості використання технічних засобів і машин для агропромислового виробництва. Освітній процес підготовки фахівців в сфері агроінженерії агропромислового виробництва дійсно потребує постійного вдосконалення і розвитку освітнього процесу та забезпечення якості підготовки здобувачів початкового (короткий цикл) рівня освіти враховуючи рекомендації і пропозиції всіх зацікавлених стейкхолдерів. Підготовка фахівців інженерного спрямування для агропромислового сектору держави повинна забезпечувати підготовку фахівців, які

здатні вирішувати і виконувати спеціалізовані виробничі задачі чи навчальні завдання з професійної діяльності у сфері інженерії агропромислового виробництва стосовно застосування техніки у технологічних ланцюгах виробництва сільськогосподарської продукції, діагностики та технічного обслуговування машин. Також фахівці даного рівня вищої освіти повинні демонструвати знання і вміння щодо ефективного використання технічних засобів і технологій з врахуванням унікальності даної освітньо-професійної програми. Зі слів Гриненко О.А. стейкхолдерам роботодавцям потрібні фахівці, які готові розвиватися і вміють аналізувати досвід передових світових і вітчизняних компаній з використанням інформації фаховій діяльності. В якості рекомендації до реалізації даної освітньо-професійної програми та підготовки кваліфікованого фахівця рекомендував звернути увагу на актуальність матеріалів освітніх компонентів щодо вивчення сучасних технічних засобів і машин, які розробляються машинобудівними компаніями та впроваджуються у агропромислове виробництво, в тому числі і машинобудівною компанією «LOZOVA MACHINERY».

Гриненко О.А. наголосив, що підприємство, яке він представляє має зацікавленість у тісній співпраці щодо питань випробування і дослідження роботи розроблених сільськогосподарських машин.

В цілому Гриненко О.А. підтримав складений проект освітньо-професійних програм та навчальних планів, відзначивши їх збалансованість для отримання визначених результатів навчання.

Таценко О.В. наголосив, що внаслідок розвитку та постійних змін у сучасному аграрному виробництві, освітні програми підготовки фахівців початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти періодично повинні переглядатися і оновлюватися, що дозволяє враховувати сучасні тенденції розвитку інженерії агропромислового виробництва, технологічних процесів виробництва, первинної обробки, зберігання, транспортування та технічного обслуговування. Згідно вимог до підготовки майбутнього фахівця необхідно забезпечити впровадження практично-орієнтованої системи навчання, яка передбачає урахування потреб і вимог стейкхолдерів та формування індивідуальної траєкторії навчання здобувача вищої освіти через вибір освітніх компонентів вибіркового циклу. Запропоновані проекти освітньої програми та навчального плану відповідають сучасним вимогам до підготовки фахівців сфері інженерії агропромислового виробництва та нормативним вимогам до розробки документів даного виду.

Після переглу та оновлення освітньо-професійної програми «Агроінженерія початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти в ній збалансовано представлено і розподілено програмні компетенції і результати навчання між обов'язковими компонентами та забезпечено унікальність освітньо-професійної програми.

Таценко О.В. зауважив, що при розробці робочих навчальних програм (силабусів) та наповненні освітніх компонентів навчальними матеріалами необхідно звернути увагу на сучасність і актуальність пропонованих матеріалів, що використовуються в галузі інженерії агропромислового виробництва враховуючи

специфіку виробничих підприємств та підрозділів де буде працевлаштований майбутній випускник.

Таценко О.В. також наголосив про доцільність рівномірного розподілу та закріплення результатів навчання за освітніми компонентами в матрицях відповідності ОПП та збільшення аудиторного часу для освітніх компонентів «Технічний сервіс в АПК» та «Експлуатація машин і обладнання», які являються базовими при формуванні фахових знань і умінь у здобувачів вищої освіти.

В цілому науково-педагогічний працівник Таценко О.В. позитивно оцінив проведені зміни в ОПП та підтримав зміни до освітньо-професійної програми та навчального плану.

Величко В.М. акцентував увагу на тому, що сучасний фахівець даного рівня вищої освіти повинен сформуватися, як фахівець що здатен розв'язувати та вирішувати типові практичні спеціалізовані задачі агропромислового виробництва. В даному проекті освітньо-професійної програми дана задача вирішується через обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, які в достатній мірі надають можливість сформувати знання і вміння, які пов'язані з розвитком та підвищенням рівня, як загальних, фахових так і універсальних компетентностей. Також було висловлено побажання щодо представленню в навчальних матеріалах освітніх компонентів питань по обслуговуванню та налаштуванню обладнання для точного землеробства.

Середа В.С. виказав думку, щодо організації проходження практичної підготовки здобувачів початкового (короткий цикл) рівня освіти спеціальності 208 «Агроінженерія» безпосередньо на виробничих підприємствах, які у своїй діяльності використовують сучасні технічні засоби з обладнанням для систем точного землеробства. Також було зауважено, що здобувачів вищої освіти ступеню в ищої освіти «молодший бакалавр» доцільно було б проводити ознайомлення та інформування щодо сучасних тенденцій розвитку і першочергових завдань в сфері агроінженерії для конкретних виробничих аграрних підприємств.

Наталич Б.М. зауважив про необхідність дотримання здобувачами вищої освіти процедур вибору освітніх компонентів вибіркового циклу, анкетування і опитування, академічної доброчесності в навчальному процесі та при підготовці до кваліфікаційної (фахової) атестації.

Також надав інформацію зворотнього зв'язку, як голова студентського самоврядування ІТФ, від здобувачів вищої освіти початкового (короткий цикл) рівня освіти, щодо проведених опитувань якості викладання освітніх компонентів та досвіду проведення процесу вибору освітніх компонентів вибіркової частини за даною освітньо-професійною програмою початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти.

В обговоренні проектів освітньо-професійної програми та навчального плану для початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти спеціальності 208 «Агроінженерія» прийняли активну участь всі учасники спільного засідання робочої

групи та стейкхолдерів з обговорення питань організації освітнього процесу в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм» та позитивно оцінили проведені зміни і підтримали проект освітньо-професійної програми та навчального плану.

ВИРІШИЛИ:

1. Врахувати висловлені пропозиції та рекомендації стейкхолдерів щодо вдосконалення освітньо-професійної програми, навчальних планів та змісту освітніх компонентів під час спільного засідання робочої (проектної) групи і стейкхолдерів в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм» зі спеціальності 208 «Агроінженерія» для початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти.

2. Представникам стейкхолдерів надати свої пропозиції та рекомендації до силябусів і змісту навчальних матеріалів освітніх компонентів щодо необхідних знань, умінь і результатів навчання для майбутніх фахівців з агроінженерії.

3. Постійно розглядати та вносити корективи до змісту освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Агроінженерія» початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти з урахуванням сучасних потреб стейкхолдерів та вимог розвитку інженерії агропромислового виробництва.

4. Продовжити практику таких спільних засідань робочої групи та стейкхолдерів з обговорення питань організації освітнього процесу в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм». Наступне засідання попередньо запланувати на лютий - березень 2022 року з розглядом пропозицій і рекомендацій для подальшого оновлення та вдосконалення освітньо-професійної програми «Агроінженерія» початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти.

За дорученням учасників спільного засідання робочої групи та стейкхолдерів протокол підписали:

**Гарант освітньої програми початкового
(короткий цикл) рівня освіти**

к.т.н., доцент кафедри експлуатації техніки

П.М. Ярошенко

**Декан інженерно-технологічного
факультету, к.т.н., доцент**

М.Я. Довжик

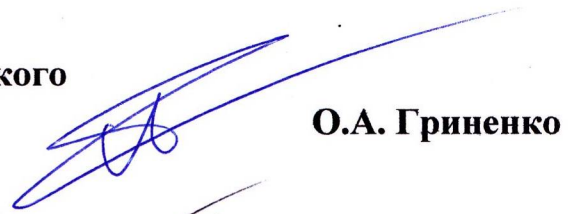
**Науково-педагогічний працівник
к.т.н., доцент кафедри проектування
технічних систем**

Ю.І. Семірненко

**Науково-педагогічний працівник
ст.викладач кафедри експлуатації
техніки**

О.В. Таценко

**Головний конструктор компанії
«LOZOVA MACHINERY» та Українського
бюро трансмісії і шасі (УКБТШ)**

О.А. Гриненко

**Здобувач початкового (короткий цикл)
рівня освіти**

В.М. Величко

**Здобувач початкового (короткий цикл)
рівня освіти**

В.С. Серeda

**Голова студентського самоврядування
ІТФ студентський декан**

Б.М. Наталич

14.04.2021 року